

Gäller för:

Dokumentansvarig: Titel

Dnr : **175870**

Skogspolicy Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Innehåll

Skogspolicy Bollebygds kommun	1
1. Inledning	3
2. Lagar och krav	3
3. Målsättningar i Sverige	3
4 Kommunens skogsinnehav	5
4.1 Omfattning	5
4.2 Skogsbruksplan och skogspolicy	5
4.3 Ansvar	5
5 Målsättningar för kommunens skog.....	6
5.1 Tätortsnära natur	6
Skötsel.....	7
5.2 Naturområdesskog	7
Skötsel.....	7
5.3 Naturområde för skolverksamhet.....	8
Skötsel.....	8
5.4 Produktionsskog.....	9
Skötsel.....	9

1. Inledning

Bollebygds kommun är kommunen där vi bor och lever länge. En rik och omväxlande natur med ett varierat växt- och djurliv är värdefullt för kommunens invånare. Detta ger goda förutsättningar för olika former av friluftsliv och utveckling av naturbaserad turism. Denna skogspolicy har tagits fram för att fastställa de mål och ambitioner som finns för den kommunägda skogen i Bollebygds kommun. Policyn är ett levande dokument som regelbundet ska ses över och uppdateras.

2. Lagar och krav

Hur skogsbruket i Sverige ska bedrivas regleras bland annat av följande lagar:

- Skogsvårdslagen
- Miljöbalken
- Plan- och bygglagen
- Kulturminneslagen

Då kommunens skog är varierad behöver hänsyn tas till lagar och krav för allt från produktionsskog till tätortsnära natur.

Det finns även lagar som gäller för alla de som använder naturen. Allemansrätten ger alla rätt att vistas i naturen. Den innebär även skyldigheter för de som vistas i den. Det är Till exempel inte tillåtet att:

- Skräpa ner i naturen.
- Elda om det finns risk för brand.
- Ta kvistar, grenar, näver eller bark från växande träd.

- Ta buskar och träd.
- Plocka blommor som är fridlysta.
- Köra med motordrivna fordon på barmark i terrängen.

3. Målsättningar i Sverige

I Sverige finns målsättningar för skogsbruket på nationell, regional och lokal nivå. Nationellt finns 16 miljö kvalitetsmål, fastställda av Sveriges riksdag, varav sex berör skogen i Bollebygds kommun.

- Myllrande våtmarker, restaurering av våtmarker.
- Ett rikt växt- och djurliv, ökat skydd av tätortsnära natur.
- God bebyggd miljö, utveckla tätortsnära natur.
- Levande skogar, ha en skogspolicy samt mål och strategi för skogen.
- Begränsad klimatpåverkan, restaurering av våt marker.
- Bara naturlig försurning, främja mer tall samt inte ta ut grot (grenar och trädtoppar).

4 Kommunens skogsinnehav

4.1 Omfattning

Bollebygds kommun äger 612,7 ha mark som ingår i skogsbruksplanen varav 530,5 ha är produktiv skogsmark. Den andra arealen är uppdelad på myr 14,7 ha, inägomark 26,7 ha och övrig areal (bland annat kraftledningsgator och vägar) 40,8 ha.

Arealen är uppdelad på sex områden som är lokaliserade runt och i tätorten Bollebygd samt runt Töllsjö och Olsfors.

Den dominerande skogstypen är barrblandskog på frisk mark.

Trädslagsfördelningen är tall 22 %, gran 63 %, löv ca 12 % och ca 2 % ädellövträd. Medelboniteten är ca 8 m³sk per ha och år, vilket är något högre än medelboniteten i landskapet. Blåbärstyp och smalbladigt gräs är de dominerande vegetationstyperna. Berggrunden består huvudsakligen av gnejs.

Stora delar av området har varit föremål för intensivt skogsbruk under mycket lång tid, mycket på grund av närheten till Göteborg. Man har haft en skoglig tradition här och landskapet är inte lika starkt kulturpåverkat som omgivande landskap. I många fall beror det på en glesare befolkning. Dikning har i modern tid inte utförts i någon större skala. Orsaken är troligen dels att man vinner för lite areal i det mycket kuperade och småbrutna landskapet, dels att mossarna är magra. På 1800-talet var en betydligt större del av mossarna dikade men då på grund av mossodling och torvtäkt.

4.2 Skogsbruksplan och skogspolicy

För att förvalta skogen på ett bra sätt används en så kallad grön skogsbruksplan som innehåller skötselplaner anpassade för de områden som kommunen äger. Bollebygds kommuns första skogsbruksplan togs fram 1995, följande 2006 och 2013. Nuvarande gäller från 2023 och tio år framåt.

De skogar som ingår i kommunens skogsbruksplan är PEFC (Programme for the

Endorsement of Forest Certification) och FSC (Forest Stewardship Council) certifierade.

PEFC är ett internationellt system för nationell skogscertifiering som kommit till för att

garantera en köpare av skogsprodukter, att dessa kommer från ett uthålligt lönsamt

skogsbruk kombinerat med miljö och social hänsyn. FSC-systemet främjar att skog och skogsmark förvaltas och brukas i former som är långsiktigt ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara.

Skogspolicyn är det dokument som anger kommunens målsättningar med den kommunägda skogen och ska användas som underlag vid förnyelsen av skogsbruksplanen. Det är dock skogsbruksplanen som används vid den praktiska skötseln.

4.3 Ansvar

I Bollebygds kommun är det teknik- och servicenämnden som har det formella ansvaret för kommunens skogsbruk och ansvarar även för genomförandet. I ansvaret ingår även att ta emot frågor och åsikter från allmänheten samt att ha en dialog med Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Det är också viktigt att informera angående åtgärder till de som är berörda för att skapa en förståelse, kunskap och dialog. Vid större åtgärder eller åtgärder som kan skapa åsikter ska samråd hållas.

5 Målsättningar för kommunens skog

Det är viktigt att skogsnäringen ges möjlighet till en rationell hantering men som tar ekologiska hänsyn. Kommunen ska där vara en föregångare vad gäller den egna skogen.

Särskild hänsyn bör tas till följande skogstyper:

- äldre skogar av naturskogskaraktär
- sumpskogar
- ädellövskogar
- raviner
- bergsbrantskogar och liknande områden

Särskild hänsyn bör även tas vid de tätortsnära skogarna. I tätortsnära skogar bör förlängda omloppstider, plockhuggning med luckföryngring och speciell hänsyn för att undvika körskador alltid övervägas. Målet är att den tätortsnära natur ska bestå av blandskog med dominans av löv för att det ska upplevas ljusare i bostadsområdena.

Restaurera våtmarker på lämpliga ställen. Återställning av våtmarker kan ge minskade koldioxidutsläpp och ge en stärkt biologisk mångfald, samt att vatten kan hållas kvar i landskapet. Våtmarker kan även fungera som naturliga reningsverk.

Bollebygds kommun har fastställt följande övergripande och långsiktiga mål för skogen:

- Den biologiska mångfalden ska bevaras och utvecklas.
- Skogens sociala värden ska värnas genom att måna om friluftsmöjligheter både vad gäller aktiviteter och avkoppling/rekreation.
- Kommunen ska sträva efter att tillgängliggöra skogsområden där så är lämpligt.

- Särskilda skogsytor ska bevaras och skötas för nutida och framtida behov av naturområden för kunskapsuppbyggnad och utevistelse till förmån för allmänhet och skolverksamhet.
- Avkastningen från skogen ska återinvesteras i kommunens skog och grönytor.
- **Cirka 100 000:** - av avkastningen i snitt per år ska gå till åtgärder som verkar för att öka tillgängligheten.

5.1 Tätortsnära natur

Kommunen äger grönområden i anslutning till tätorterna. Dessa är en viktig del i människors behov av grönska och naturkontakt som blir allt större. Grönskan betyder mycket för vår hälsa och vårt välbefinnande. Rekreativsvärdet är väldigt stort både för vuxna och barn.

Tätortsnära skog är trädsamlingar eller skogsområden som finns i nära anslutning till samhället. Skogen har både ett estetiskt värde och är viktig för rekreation. Rekreativsvärdet anses av forskning kunna överstiga virkesvärdet i form av minskade samhällsliga kostnader. Detta ger rekreativsområden både ett ekonomiskt och emotionellt värde *.

* Skogens välfärdsekonomiska rekreativsvärde: "Utgångspunkter och kunskapsläge samt forskningsbehov i Sydsverige" 2003, Prof. Leif Mattsson, Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap SLU, Alnarp

Kommunen vill ge invånarna och besökare en lättillgänglig natur för avkoppling, skogspromenader, kreativ lek, möjlighet till kojbyggande med mera. Den tätortsnära skogen ger möjlighet till skogsvistelse ur ett mer jämställt och socioekonomiskt perspektiv.

Skötsel

Skogsbruksplanen tar hänsyn till skötseln i den tätortsnära naturen. Vissa åtgärder kan även vara styrda av en specifik händelse som till exempel ett

träd som fallit ner över en gångbana och behöver tas bort. Säkerheten har en hög prioritet i dessa naturområden.

Vid planering inför avverkning av tätortsnära skog ska hänsyn tas i form av hyggesfria skötselmetoder där det är möjligt vilket är bra för klimatet. Genom variationsrika skogar skapas bland annat större motståndskraft mot extremväder, insektsangrepp samt trädsjukdomar. En äldre grandominerad skog är svår att ställa om utan att det blir skador av vind och barkborre. I planeringen ska ingå hur beståndens utseende och skötselmetoder ska ske i framtiden.

Skötseln sker främst med maskiner men även manuellt arbete används vid känsliga områden.

Vid avverkning i tätortsnära natur tas grot (grenar och trädtoppar) ut om det är ett mycket frekvent besökt område.

5.2 Naturområdesskog

Detta är skogsområden där extra hänsyn tas till naturvärdena och skötsel anpassas efter naturens behov. Dessa delas in i tre kategorier.

- K* (Kombinerade mål): Områden där hänsyn till naturvärden, kulturmiljöer och/eller sociala värden är större än vid Produktion med generell hänsyn och där hänsynen utgör 10 – 85 % av arealen.
- NO (Naturvård orört): Naturvärdena gynnas genom att bestånden lämnas för fri utveckling. Dessa utgör 8 % av arealen.
- NS (Naturvård skötsel): Naturvärdena gynnas genom naturvårdande skötsel. Utgör 6,1 % av arealen.

* PF enligt Skogsstyrelsen

Skötsel

Skötseln sker i enlighet med skogsbruksplanen för dessa områden.

5.3 Naturområde för skolverksamhet

Kommunen har en skolskog som används av förskola och skola i kunskapsuppbyggnad och i syfte att lära sig att vistas i naturen.

Skötsel

Skötseln sker i samråd med berörd skola och efter skogsbruksplanen. Skötseln av skogen är också en kunskap att ge barnen. Särskild vikt läggs vid säkerheten. Skötsel av spår och stigar är en viktig del för tillgängligheten.

Skötseln sker främst med maskiner men även manuellt arbete görs vid behov.

5.4 Produktionsskog

Den kommunalt ägda produktionsskogen omfattar 530,5 ha och sköts enligt skogsbruksplanen.

Skötsel

I kommunens produktionsskog tillämpas föryngringsavverkning enligt skogsbruksplanen.

Varje avdelning har i skogsbruksplanen ett bestämt intervall för röjning, gallring och

avverkning. Här används främst maskinell skötsel men viss manuellt arbete kan förekomma. Efter avverkning ska grot (grenar och trädtoppar) ligga kvar i skogen för att multna ner och ge näring tillbaka till marken. Stigar ska däremot rensas från grot för att bevara tillgängligheten.